

18 Affyr!
Må skyde med nyt våben

20 Stress
Fra stærk kvinde til kulkælderen

26 Værnepligt
Derfor er det en dårlig idé

fagligt forsvar

Massiv opbakning
fra medlemmerne:

**HKKF's
bedste
overenskomst
nogensinde** **12**

I Indhold

4 Siden sidst

8 OK-resultatet

Forhandlingerne er ovre. Få overblikket over de store sejre og små indrømmelser.

12 På turné

Tom Block rejste rundt til landets kaserner for at forklare OK-resultatet. Fagligt Forsvar tog med.

18 HKKF'er på job

Mød en af de få, der må trykke FYR på de nye PULS-raketkastere.

20 Overså signalerne

Knærke fra hovedbestyrelsen har fysiske mén for livet efter stresssygdom: Intet er det værd.

Igfærdt langtidsansat KS/OKS/OKS-1				Ufærdigt langtidsansat KS			
År	Antal	Procent	Andelen af OK	År	Antal	Procent	Andelen af OK
2023	1.000	100%	100%	2023	1.000	100%	100%
2024	1.000	100%	100%	2024	1.000	100%	100%
2025	1.000	100%	100%	2025	1.000	100%	100%
2026	1.000	100%	100%	2026	1.000	100%	100%
2027	1.000	100%	100%	2027	1.000	100%	100%
2028	1.000	100%	100%	2028	1.000	100%	100%
2029	1.000	100%	100%	2029	1.000	100%	100%
2030	1.000	100%	100%	2030	1.000	100%	100%
2031	1.000	100%	100%	2031	1.000	100%	100%
2032	1.000	100%	100%	2032	1.000	100%	100%
2033	1.000	100%	100%	2033	1.000	100%	100%
2034	1.000	100%	100%	2034	1.000	100%	100%
2035	1.000	100%	100%	2035	1.000	100%	100%
2036	1.000	100%	100%	2036	1.000	100%	100%
2037	1.000	100%	100%	2037	1.000	100%	100%
2038	1.000	100%	100%	2038	1.000	100%	100%
2039	1.000	100%	100%	2039	1.000	100%	100%
2040	1.000	100%	100%	2040	1.000	100%	100%

8

12

18

20

26 Værnepligt

Derfor er HKKF imod flere værnepligtige i Forsvaret.

30 Q&A

Overenskomstforhandlingernes logik.

31 Stress

HKKF holder forebyggende kurser for tillidsrepræsentanter.

32 Slagmarken

26

fagligt forsvar

Udgiver: Hærens Konstabel- og Korporalforening
Forbundet: 33 93 65 22
A-kasse og bogholderi: 86 82 61 88
Ansvarshavende redaktør: Tom Block, forbundsformand
Journalistisk redaktør: Anders Stoffer
Forsidefoto: Ernst Van Norde
Design og produktion: OTW A/S

Redaktionen er afsluttet: 15. april 2024
Næste nummer: 17. september 2024

Meld flytning: HKKF, Borgergade 101A, 8600 Silkeborg, tlf. 86 82 61 88

Bortset fra lederen og evt. faglige sider er de enkelte artikler og kommentarer i bladet ikke nødvendigvis udtryk for HKKF's officielle holdninger.

Tak for jeres skulderklap

Forhandlinger, forsvarsforlig, fastholdelsesdiskussioner. Detroniserede forsvarschefer, defekt materiel og dristige debatter om værnepligt. Forsvaret har fyldt i den offentlige debat hen over foråret.

I april kom så delaftale 2 af forsvarsforliget. I opløbet hørte vi både forsvarsministeren og forsvarsordførere pippe – om end lavmælt – om, at man nok er nødt til at se på konstabler og korporalers løn. Matcher den de krav og kompetencer, vi stilles over for og har? Spørgsmålet er sød musik i HKKF's ører. Og svaret er nej.

Politikerne har lyttet til HKKF og bredt den erhvervsrettede konstabeluddannelse (EKU) ud i hele Hæren. Det giver os den anerkendelse, soldaterfaget fortjener. Nu har Forsvaret stafetten. Opgaven er at gøre Hæren til en attraktiv arbejdsplads. Og her skal uddannelse og løn selvfølgelig gå hånd i hånd.

For vi kan ikke leve af anerkendelse alene. Faglært uddannelse og faglært løn *i kombination* vil fastholde de dygtige soldater, der endnu ikke har forladt Forsvaret. Og tiltrække nye unge kolleger til det, der på en og samme gang er Danmarks bedste og mest forsømte arbejdsplads.

Foreløbig har forsvarsministeren nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på løn- og ansættelsesvilkår i Forsvaret. HKKF's klare forventning er, at den faglærte løn bliver en realitet hurtigst muligt.

Overenskomstforhandlingerne var en succes

Forsvarsforlig var ikke eneste punkt på forårets dagsorden. Vi skulle også genforhandle overenskomst. Jeg var blandt andet på turné på landets kaserner i marts/

april for at udlægge overenskomstresultatet – stort fremmøde, engagerede medlemmer, relevante og kritiske spørgsmål. Medlemsdemokrati, når det er bedst. En kæmpe fornøjelse. Overenskomst 2024-26 blev vedtaget i april med et rungende JA på 90,7 procent og en rekordstor valgdeltagelse.

Det skulderklap er jeg rigtig glad for. For jeg har kastet al min politiske kapital ind i at hive det resultat hjem. Og jeg er pivstolt af det: En lønstigning på minimum 7,16 procent. 2,88 procent mere i pension, der blandt andet sikrer vores unge kolleger bedre i alderdommen.

Et tillæg til kolleger med 8 års anciennitet, der anerkender vores ældre kolleger, selv om vi alle kunne ønske, at tillægget var større. Ret til faglært basisløn, hvis ens stilling kræver en faglært uddannelse. Det er blot nogle af forbedringerne.

Dem har jeg arbejdet for, siden jeg blev formand i 2020. Fordi de er solidariske. Fordi de peger fremad. Og fordi linjerne i overenskomstforbedringerne trækker i samme retning som delaftalen: Anerkendelse, faglært uddannelse og faglært løn.

Jeg ønsker alle HKKF's medlemmer en rigtig god sommer!

*Tom Block
Forbundsformand*

hkkf

Forsvaret må ikke undersøge sig selv

Foto: Frederik Kehlet/Forsvarsgalleriet.

Februar 2024 kom der en ny bekendtgørelse om §21-påbud om undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø. I udkastet til bekendtgørelsen stod der, at hvis en arbejdsplads får et påbud om, at det psykiske arbejdsmiljø skal undersøges, må arbejdsgiveren ikke gøre det selv. Det skal være en autoriseret ekstern rådgiver på arbejdsmiljøområdet, der gør det. Men der var indsat en mulighed for, at Arbejdstilsynet i særlige tilfælde kunne give en generel dispensation til en arbejdsgiver til selv at foretage undersøgelsen.

Det ville betyde en langt ringere beskyttelse af HKKF's medlemmer, hvis

Forsvaret fik en generel dispensation. Derfor sendte HKKF og Centralforeningen for Stampersonel (CS) sammen med resten af Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) et høringssvar. Her bad vi om, at dispensationsmuligheden enten blev fjernet eller gjort meget snæver.

HKKF's krav blev hørt

Ønsket om at begrænse dispensationsmuligheden blev hørt. Stramningen blev skrevet ind i bekendtgørelsen. Nu er det sådan, at det kun er i ganske særlige enkelttilfælde, arbejdsgiveren kan få dispensation til at undersøge sit eget psykiske arbejdsmiljø.

Akutpakke til nødlidende kaserne

Almegårds Kasernes ringe stand blev udstillet i seneste nummer af Fagligt Forsvar. Siden har forsvarsforligskredsen aftalt en akutpakke, der skal sætte gang i akutte og prioriterede projekter på ejendomsområdet.

Forsvarsministeriet har besluttet at starte med renoveringsprojekter på disse fire kaserne:

Varde Kaserne: Klargøring af bygninger til pudsestuer samt renovering af vinduer.

Livgardens Kaserne i Gothersgade: Nyt tag, ventilation samt vedligeholdelse af facader og renovering af kloakering.

Høvelte Kaserne: Udskiftning af vinduer og døre samt renovering af belægningsstuer til værnepligtige.

Vordingborg Kaserne: Vedligeholdelse af tekniske anlæg samt forøgelse af tørrestuers kapacitet, som kan forbedre indkvarteringsforholdene for de værnepligtige.

"Det er en stor opgave, vi har foran os med løbende at sikre, at genopretningen af Forsvarets fundament er på rette spor. Men det er fuldkommen afgørende, at vi lykkes," siger forsvarsminister Troels Lund Poulsen.

I planen for genopretning af Forsvarets fundament blev der tilført cirka 1,9 milliarder kroner til ejendomsområdet.

I seneste nummer var Fagligt Forsvar på besøg på Almegårds Kaserne. Det var ikke noget kønt syn.

Forsvars- chefen fyret

Forsvarsminister Troels Lund Poulsen (V) meddelte på et pressemøde om aftenen 3. april, at han ikke længere havde tillid til forsvarschef Flemming Lentfer, der øjeblikkelig blev fritaget for tjeneste. Forud var gået et uskønt forløb med Elbit-våbensystemet. Systemet virkede ikke, da fregatten Iver Huitfeldt 9. marts blev angrebet med droner i Det Røde Hav. Forløbet herefter var kaotisk og betød enden for Flemming Lentfer.

Som fungerende forsvarschef er udnævnt generalmajor Michael Wiggers Hyldgaard. Han kommer fra en stilling som chef for Specialstyrkekommandoen, som blandt andet omfatter Frømandskorpset.

Flemming Lentfer

Forsvarschefen general Flemming Lentfer besøgte besætningen på Iver Huitfeldt inden afrejsen til Det Røde Hav. Da skibet vendte hjem, var han ikke længere forsvarschef.

Foto: Stine Holbech/Forsvarsgalleriet.

Michael Hyldgaard

Michael Hyldgaard fik med ét ansvaret som forsvarschef. Dagen efter stod han på kajen i Korsør for at tage imod de ombordværende fra fregatten Iver Huitfeldt, som vendte hjem fra missionen i Rødehavet.

Foto: Steffen Fog/Forsvaret.

Ny kommitteret for Hjemmeværnet

Hans Andersen afløste 1. februar sin partifælle Torsten Schack Pedersen som kommitteret for Hjemmeværnet. Hans Andersen er 49 år og har fra 2001 til 2007 og igen siden 2011 været medlem af Folketinget for Venstre. Han er også medlem af Folketingets Forsvarsudvalg.

“Hans Andersen har siddet i Folketinget i 18 år, så han kommer med et solidt kendskab til det politiske liv og samspillet mellem forskellige interessenter. Han har samtidig også et særligt blik for det frivillige arbejde og gevinsten af, at vi har et samfund, hvor folk har lyst til at give en hånd med. Derfor er jeg overbevist om, at han bliver en gevinst som kommitteret for Hjemmeværnet og vil bidrage positivt til arbejdet med at rekruttere til organisationen,” siger forsvarsminister Troels Lund Poulsen.

Torsten Schack Pedersen fratrådte stillingen som kommitteret for Hjemmeværnet for at koncentrere sig om sine opgaver som folketingsmedlem og politisk ordfører for Venstre.

“Jeg er naturligvis meget glad for udnævnelsen. Det er en organisation, der i høj grad er drevet af frivillighed, og det er virkelig prisværdigt, at så mange er så dedikerede til Hjemmeværnets opgaver både nationalt og internationalt. Hjemmeværnet bidrager afgørende til vores tryk og sikkerhed, og vi skal fortsætte den positive udvikling, der har fundet sted gennem de senere år,” siger kommitteret for Hjemmeværnet Hans Andersen.

Foto: Folketinget/Marie Hald

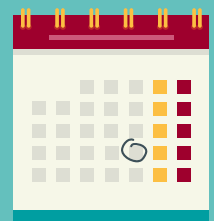

Foto: Scampix

Forsvaret idømt bod ved Arbejdsretten

Kort inden deadline på dette nummer af Fagligt Forsvar vandt HKKF en faglig sejr. Arbejdsretten idømte Forsvarsministeriets Personalestyrelse en bod på 50.000 kroner for overtrædelser af reglerne i statens arbejdstidsaftale om daglig hvileperiode og fridage. Sagen vedrørte 28 medarbejdere ved Slesvigske Fodregiment. I 1. kvartal 2022 var der konstateret i alt 81 overtrædelser af reglerne om daglig hvileperiode og antallet af fridage pr. kvartal. Læs mere om sagen på hkkf.dk.

➔ Store bededagerstatningen er igen ændret

I forbindelse med overenskomstforliget på statens område er det nu aftalt, at du får kompensation for fjernelse af store bededag ved, at dit ferietillæg stiger fra 1,5 til 2,02 procent.

Ændringen er sket, efter at vi udgav sidste nummer af Fagligt Forsvar, hvor vi skrev, at du vil få et løntillæg på 0,45 procent som kompensation for den stjålne store bededag.

Illustration: Shutterstock

Gode forsikringer til skarpe priser

Vi får nogle af
markedets bedste
forsikringer ...

... til konkurrence-
dygtige priser -
for sammenhold
betaler sig!

Scan QR-koden, eller læs mere på
tjm-forsikring.dk/hkkf

Sammenhold
betaler sig

Bedste overenskomstresultat i mange, mange år

Alle konstabler og korporaler kan se frem til gode lønstigninger, efter at HKKF forhandlede ekstra millioner ind i overenskomsten med Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS). Fagligt Forsvar giver dig et overblik over lønstigningerne, de store sejre og de få indrømmelser ved forhandlingsbordet.

Af Anders Stoffer

Tag et kig på løneksemplerne. Der er al mulig grund til at klappe HKKF's forhandlere på skuldrene. Det overenskomstresultat, medlemmerne stemte hjem midt i april, bliver af rutinerede forhandlere betegnet som det bedste resultat for Soldaternes Fagforening i mange, mange år – om ikke nogensinde.

Førhen talte man om 2008 som den overenskomstforhandling, der gav mest i lommerne med lønstigninger på 12,8 procent.

Med 2024-resultatet får man 8,8 procent – men forskellen er, at denne gang er der ikke tale om en treårig, men kun en toårig overenskomstperiode. Desuden får man allerede store lønstigninger i starten af perioden.

Faktisk kan resultatet nå at blive endnu bedre. Centralt har statens ansatte forhandlet sig frem til retten til at genåbne overenskomsten i slutningen af perioden (2025). Viser det sig, at lønnen på det private arbejdsmarked stikker af, skal der forhandles yderligere lønstigninger, der matcher de private. Foreløbig er der afsat 0,2 procent af lønnen til dette.

Da de centrale forhandlinger, hvor alle statens ansatte groft sagt får samme lønstigninger, var afsluttet, stod barometeret altså på en samlet værdi på 8,8 procent. Heraf blev 0,9 procent overdraget til de centrale forhandlinger. For HKKF's overenskomst betød det, at man skulle forhandle om 15,6 millioner kroner til konstabler og korporaler.

Men da forbundsformand Tom Block og HKKF's Faglige Team forlod forhandlingsbordet med en

Førhen talte man om 2008 som den overenskomstforhandling, der gav mest i lommerne med lønstigninger på 12,8 procent. Med 2024-resultatet får man 8,8 procent - men forskellen er, at denne gang er der ikke tale om en treårig, men kun en toårig overenskomstperiode.

færdig aftale, var værdien af resultatet markant højere.

Det kræver både gode forhandlingsevner og at modparten, Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS), påtager sig et ansvar. Man får kun sådan en merværdi, hvis begge parter er villig til at gøre indrømmelser.

Fagligt Forsvar giver dig overblikket over HKKF's store sejre og små indrømmelser.

Løneksempler

	LANGTIDSANSAT KP						LANGTIDSANSAT KS/OKS/OKS-1					
	FAGLÆRT			UFAGLÆRT			FAGLÆRT			UFAGLÆRT		
	Korporaler med en uddannelse på niveau 4 og 5, og hvor det kræves i stillingen.			Alle ufaglærte langtidsansatte korporaler.			Alle med en uddannelse på niveau 4 eller 5, og hvor uddannelsen kræves i stillingen, får faglært løn.			De konstabler, der typisk bliver ansat, efter de har taget en HRU-uddannelse.		
	1/10 2023	1/4 2024	1/4 2025	1/10 2023	1/4 2024	1/4 2025	1/10 2023	1/4 2024	1/4 2025	1/10 2023	1/4 2024	1/4 2025
Basisløn	25.870,19	27.393,94	27.741,85	23.326	24.700	25.013	25.257	26.744	27.084	22.712	24.049	24.355
Militærtillæg	1.913	2.025	2.051	1.913	2.025	2.051	1.913	2.025	2.051	1.913	2.025	2.051
Korporalstillæg	734	777	787	734	777	787	3.061	3.241	4.063	2.753	2.915	3.653
Pension af basisløn	3.135,47	3.320,15	4.161,28	2.827	2.994	3.752	344	365	308	344	365	308
Pension af militærtillæg	344	365	308	344	365	308						
Pension af korporalstillæg	110	117	118	110	117	118						
I alt	32.106,90	33.998	34.430	29.254	30.977	32.029	30.575	32.376	33.505	27.721	29.354	30.367
8 års anciennitetstillæg			523			523			523			523
Pension af anciennitetstillæg			78			78			78			78
Anciennitetstillæg i alt			602			602			602			602
Kvalifikationstillæg (MMEK/EMEK/FEKS/VMEK m.fl.)	4.434	4.695	4.822				4.434	4.695	4.822			
Pension af kvalifikationstillæg	665	704	713				665	704	713			
Kvalifikationstillæg i alt	5.099	5.399	5.535				5.099	5.399	5.535			
I alt inkl. evt. 8 års anciennitetstillæg og kvalifikationstillæg	37.206	39.397	40.567	29.254	30.977	32.631	35.674	37.775	39.642	27.721	29.354	30.968

Note til alle løneksempler. Har man opnået et lokalt tillæg på for eksempel 1.000 kroner, stiger det også med 5,89 procent pr. 1. april 2024 og 1,31 procent pr. 1. april 2025. Alle de tillæg, der er i lønfolderen - for eksempel et midlertidigt befalingsmandstillæg, sirius- eller SOFT-tillæg - og som er nævnt i marts 2012-niveau, reguleres også med de satser.

De store sejre

5,89 procents forhøjelse i første lønregulering

1. april 2024 stiger lønnen med 5,89 procent. 1. april 2025 stiger den med yderligere 1,31 procent. De stigninger er langt højere end det, man har været vant til ved de seneste OK-forhandlinger.

Traditionelt får man altid de største lønstigninger i slutningen af en overenskomstperiode.

Nu får man den største lønstigning i det første år, og det smitter positivt af på stigningen andet år. Var det omvendt, ville man alt i alt få mindre udbetalt.

Desuden kommer der en forhandling i slutningen af overenskomstperioden. Hvis lønnen på det private arbejdsmarked stiger, har de statsansatte muligheden for at følge med de private.

Forhøjet særlig feriegodtgørelse

Tidligere fik man et tillæg på 0,45 procent af lønnen i sin særlige feriegodtgørelse på grund af inddragelsen af store bededag. Det tillæg stiger til 0,52 procent, fordi man nu går glip af for eksempel det weekendtillæg, man fik før, hvis man arbejdede på store bededag. Den særlige feriegodtgørelse stiger derfor til 2,02 procent. Efter overenskomstperioden vil ferietillægget for en HKKF'er være minimum 1.958 kroner højere end i dag.

Pensionen stiger fra 12,12 til 15 procent

Stigningen er en virkelig stor og økonomisk værdifuld sejr for HKKF's medlemmer. En større pensionsopsparing får betydning for soldaternes levestandard som pensionister - særlig for de yngre kolleger, der skal blive længere på arbejdsmarkedet.

Faglært basisløn

Kriterierne for at få faglært basisløn fik forhandlerne også ændret. Nu skal man have faglært løn, hvis man har en faglært uddannelse på niveau fire eller fem og sidder i en stilling, der kræver denne

uddannelse. Alene hos lager- og logistikansatte vil op til 75 ansatte få ændret deres løn fra ufaglært til faglært pr. 1. april 2025. Cheferne kan desuden vælge, om de vil ansætte en ufaglært eller en faglært i stillinger. HKKF kan gå i dialog om at kræve faglært løn til en faglært uddannede, hvis jobbet kræver faglige kvalifikationer.

Anciennitetstillæg efter otte års ansættelse

Når man har været ansat i otte år, får man som noget nyt cirka 523 kroner om måneden i tillæg. Forsvaret har ikke tidligere villet betale anciennitetstillæg til konstabler og korporaler. Man kan spørge sig selv, om det ikke er lidt sent først at få et anciennitetstillæg efter otte år, når folk i gennemsnit kun er ansat i cirka to.

Anciennitetstillægget er et resultat af det muliges kunst. Hvis HKKF havde krævet, at man fik det allerede efter fire år, havde der ikke været penge i overenskomsten til at få det indført. Fordelen ved at få tillægget skrevet ind i overenskomsten er, at forbedringer af det kan blive et fremtidigt overenskomstkrav.

Godtgørelse ved afskedigelser

HKKF'ere bliver sidestillet med funktionærer efter funktionærlovens paragraf 2a og 2b. Det betyder, at man får godtgørelse på henholdsvis 1 eller 3 måneders løn, hvis man bliver afskediget efter 12 eller 17 års ansættelse. Desuden får man en godtgørelse, hvis man bliver usagligt afskediget eller uberettiget bortvist.

Væk med pligtig afgangsalder

Den pligtige afgangsalder er fjernet. Det betyder, at man ikke skal forlade Forsvaret på grund af alder. I fremtiden kan man forblive ansat, så længe man kan opfylde de krav, der er til en operativ soldat.

HKKF's indrømmelser

Normperioden bliver ændret fra tre måneder til et år

I 2007 blev normperioden ændret fra en til tre måneder. Ved OK-24-forhandlingerne var FPS' største krav, at de ville have normperioden ændret fra tre måneder til et år. Det blev den. Fremover bliver arbejdstiden kun gjort op 31. december, hvorefter merarbejdet bliver udbetalt.

Tidligere kunne man få merarbejde udbetalt hver tredje måned eller på et andet tidspunkt, hvis arbejdsgiver og medarbejder var enige om det.

HKKF har tidligere sagt nej til FPS' krav om at ændre normperioden. Mange medlemmer har dog fortalt HKKF, at det med at opgøre arbejdstiden hver tredje måned er ufleksibelt. Omvendt er der også nogle, der er utilfredse med, at de kun kan få deres merarbejde udbetalt en gang om året. Der er dog fortsat mulighed for, at Forsvaret kan udbetale merarbejde løbende, hvis arbejdsgiver og medarbejder er enig om det.

Aftalt vederlag ved afkortet sergentuddannelse forsvinder

Tidligere fik man et engangsvederlag på 12.660 kroner, når man havde gennemført den afkortede sergentuddannelse. Det forsvinder. Værdien af vederlaget er i stedet med til at finansiere det nye anciennitetstillæg.

Harmonisering af pensionsprocenten

Fremover er pensionsprocenten 15. HKKF har betalt lidt for stigningen, men har fået meget mere igen: Man får ikke længere 18 procent pension af sit militærtillæg - fremover er satsen 15 procent. Omvendt stiger pensionen af ens øvrige løn for langtidsansatte overenskomstansatte fra 12,12 til 15 procent. Så alt i alt får HKKF's medlemmer mere i pension med den nye overenskomst.

Få råd til mere med dit PlusKort

PlusOplevelser.

Sommer i Tivoli er en eventyrlig tid i den gamle Have i hjertet af København. I Tivoli er du garanteret timevis af hygge.

**Særpris
TIVOLI**

PlusMode.

Få rabat på gavekort til Zalando, og brug det oveni udsalg og kampagner på tøj, sko og andet fra flere tusinde brands.

10%
 zalando

PlusFitness.

PUREGYM er Danmarks største Fitness-fællesskab med mere end 160 centre i hele landet. Træn med PlusMedlemskab.

15%
 PUREGYM

Hent appen,
og se endnu flere
gode rabatter
og tilbud

Mit medlemskort

Jens Jensen
Medlemsnummer
1234567891

PlusKort.

Resultater

Shell
Spar penge med PlusKort
Shell Card, når du tanker bilen.
23-28 øre/l

Synoptik
Få rabat på briller og andet
hos Synoptik.
5-20%

LEGO
Er du klar til at træde ind
i fantasien?
20%

hkff
SOLDATERNES
FAGFORENING

PlusKort.

Tom på overens

I marts tog Fagligt Forsvar med forbundsformand for HKKF, Tom Block, rundt på Haderslev, Fredericia og Oksbøl kaserner, da han på sin landsrundrejse præsenterede den nye overenskomsttale for medlemmerne. Her svarede Tom på spørgsmål og tog imod ris, ros og gode forslag.

komstturné

Af Joakim Sørensen
Foto: Ernst van Norde

Det var tidlig morgen, da Tom Block indledte sin jyske overenskomstturné i en gymnastiksal i Haderslev, hvor de khakigrønne sønderjyder var mødt talstærkt frem.

“D er er flydende morgenmad,” siger forbundsformand Tom Block grinende til de fremmødte soldater på Haderslev Kaserne.

På velkomtbordet ved indgangen til gymnastiksalen var der dækket op med energidrik og sodavand som eneste proviant. På det farverige gymnastikgulv stod stolerækker i hård plast, som det krævede militærdisciplin at sidde stille på i to timer.

Tom Block havde inden ankomsten til Haderslevs rustrøde kaserne været bekymret for, at militærøvelser ville forårsage lavt fremmøde. Men det stod hurtigt klart, at Slesvigske Fodregiment fyldte stolerækkerne til dagens overenskomstoplæg.

Undervejs i Tom Blocks oplæg fik tilhørerne gavn af energidrikkene. Det var tidligt på dagen at skulle tage stilling til ‘implicit lønindeks’, ‘organisationspuljer’, ‘standardberegnet lønindeks’ og ‘privat lønudvikling’.

Tom Block opfordrede soldaterne til at stille spørgsmål undervejs i oplægget, men man kunne godt mistænke sønderjyderne for at have glemt opfordringen. De få gange, formanden blev afbrudt af en strittende pegefinger, handlede det om lønnen.

Tom Block hungrede efter spørgsmål og efterspurgte dem flere gange, men der kom kun enkelte og fra de samme personer.

“Er I tilfredse,” spurgte Tom Block ud i salen i et forsøg på at få en eller anden indikation på sønderjydernes ståsted.

“Ja,” lød det lidt morgentræt og asynkront fra publikum.

Mangel på anerkendelse

De få spørgsmål betød, at Tom Block var en time før tidsplanen, da han drog mod Fredericia, og han brugte derfor også køreturen mod Ryes Kaserne på at vurdere succesen af dagens første oplæg.

“Der var en, der sagde, at det er normalt for sønderjyder at være afdæmpede, og der var flere, der kom op og udtrykte deres tilfredshed bagefter. Det er rigtigt for mig,” konstaterede forbundsformanden.

Han fortalte, at han dagen forinden havde besøgt JMTO i Karup og Livgarden i Høvelte. Begge steder havde budt på stort engagement og endda klapsalver for resultatet.

Derfor stod sønderjydernes engagement i skærende kontrast til gårsdagens oplevelse, forklarede han.

Tom Block fortalte, at lige netop et spørgsmål om den erhvervsfaglige konstabeluddannelse (EKU) var et af de vigtigste for ham. Det var et af hans politiske mål, forklarede han. For en sådan uddannelse ville betyde, at medlemmerne ville blive anerkendt og respekteret for deres faglighed.

“At være soldat skal ikke være et ufaglært område, og det skal politikerne forstå,” lød det bestemt fra Tom Block.

Han brugte ofte ordet anerkendelse. Han forklarede, at det altid har irriteret ham, at soldater ikke bliver anerkendt som andet end folk, ‘der kan grave huller og slå ihjel’.

“En af de vigtige forudsætninger for, at vi kan have det velfærdssamfund, vi har, er jo tryghed og sikkerhed. Soldater er superinteressante, når lokummet brænder. Problemet er bare, at når lokummet brænder, er det ofte for sent at gøre noget på vores område. Det er derfor, vi godt kunne tænke os, at der var en bredere forståelse for og anerkendelse af, hvor vigtig en funktion vi faktisk har i samfundet.”

Stor spørgelyst i Fredericia

På Ryes Kaserne indlogerede Tom Block sig i hjørnet af kantinen, hvor det myldrede med uniformsklædte soldater.

1. Tom Block skilte sig hele dagen ud i sin lyseblå skjorte, og soldaten lagde da heller ikke skjul på, at han godt kunne savne den grønne uniform.

2. Forbundsformanden hilste på flere kolleger og tog mellem oplæggene også gerne en uformel dialog med soldater, der havde noget på hjerte.

3. Mange soldater mødte frem for at høre om OK-resultatet.

4. Det var ikke til at mærke på Tom Block, at han dagen igennem talte om de samme tunge overenskomstdetaljer. Gejsten og glæden i præsentationen af resultaterne var til stede på alle tre kaserne.

5+6. Spørgelysten steg stødt for hver kaserne, og det samme gjorde de kritiske spørgsmål. Flere gange takkede Tom Block også for medlemmernes konstruktive kritik, som han ville tage med videre i fagforeningsarbejdet.

Tom Block

FORBUNDSFORMAND

- ▶ Alder: 47
- ▶ Gift med Annette
- ▶ Far til Signe 17 år, Rasmus 11 år
- ▶ I Hæren siden august 1995
- ▶ Tre udsendelser til INTOPS
- ▶ Hovedbestyrelsesmedlem i HKKF siden november 2012
- ▶ Formand siden november 2020

2

3

4

5

6

Flere af dem, der passerede, hilste på forbundsformanden, som de tydeligvis kendte, fra dengang han selv bar uniform.

“Vi har fået fint besøg, kan jeg se,” råbte en storsmilende kollega til Tom Block, der var iklædt skrivebordsuniform - lyseblå skjorte og gummisko.

I Fredericia lokkede tillidsmændene kollegerne med kolde flaskeøl forud for fremlæggelsen.

Der var et flot fremmøde i den røde konferencebarak med akustikplader og institutionslinoleum.

Lokalet var mindre end i Haderslev, men spørgelysten langt større nu, hvor vi var nået et godt stykke op ad dagen. Tom Block måtte også i højere grad forholde sig til kritiske spørgsmål.

“Hvad får dig til at tro, at

stillingsbetegnelserne bliver ændret til faglærte frem for ufaglærte?” spurgte et af medlemmerne med henvisning til den del af overenskomsten, som vedrører, at nogle stillinger nu kan betragtes som faglærte og skal lønnes derefter.

Tom Block blev ikke rystet af de kritiske spørgsmål, det virkede til, at han havde forventet, de ville komme. Han var blevet behandlet blidt i Haderslev, og det var tydeligt i Fredericia, at diskussionen og dialogen glædede forbundsformanden.

“Tidligere skulle cheferne finde pengene til at betale en faglært løn i deres eget budget, men nu ligger det i overenskomsten, og derfor skal de ikke selv ud at finde pengene.

Det giver cheferne et incitament til at gøre stillinger faglærte, fordi den faglærte løn hjælper dem med at fastholde

folk,” lød svaret fra Tom Block.

Han lagde under køreturen fra Haderslev til Fredericia ikke skjul på, at han var meget stolt af overenskomstresultatet.

Han vidste også, at nogle medlemmer ville have en forhåbning om, at han og bestyrelsen i HKKF kunne have gjort mere for fastholdelsen i Forsvaret, men det kræver langt flere midler, end han havde at forhandle om i overenskomstforhandlingerne.

“Det er en HR-problematik, som Forsvaret skal løse sideløbende med overenskomstprocessen, det er arbejdsgiverens ansvar at forbedre arbejdsvilkårene,” forklarede han.

Forbundsformanden havde indlagt et trumfkort i slutningen af sit oplæg, hvor han med noget så sexet som løndiagrammer gjorde sine tunge

Lille fremmøde, men stor diskussionslyst. Soldaterne i Oksbøl talte lige så meget som formanden.

overenskomstbegreber håndgribelige.

Her kunne medlemmerne med egne øjne se forskellen på deres løn, hvis overenskomstresultatet blev stemt igennem. Der var tale om tusinder kroner for de fleste jobfunktioner.

“Vi halter så meget på løn, og nu får vi den her lønstigning, men det er jo bare det, alle andre på statens område også får. Vi mangler stadig den her anerkendelse af vores fag og vores faglighed. Hvorfor skal vi ikke også have et fag at knytte vores faglighed op på som soldater – og alle have faglært løn? Derfor er kampen for mere i løn slet ikke færdig endnu,” sagde forbundsformanden passioneret.

Det handler om ansvarlighed

Under køreturen mellem kasernerne forklarede Tom, hvorfor han var særligt stolt over overenskomstresultatet.

Da han skulle fortælle, hvilke tre elementer i aftalen han var gladest for, nævnte han fem: løn, pension, tillæg, faglighed og uddannelse.

Majoriteten af medlemmerne i Fredericia virkede da også til at være godt tilfreds med resultatet, men flere havde

dog kommentarer om, at det var en overenskomst, der var lavet for de unge.

Da Tom satte kursen mod næste kaserner, forklarede han, hvorfor pensionen til de yngre var særlig vigtig for ham.

“Som faglig organisation handler det om at være ansvarlig. En ansvarlig organisation vil selvfølgelig også sikre, at dets medlemmer får en anstændig pension.

Mange af vores medlemmer er unge, og de skal være endnu flere år end os andre på arbejdsmarkedet. Der er markant forskel på, om man får 12,12 procent eller 15 procent i pension. Jeg er superglad for, at vores overenskomstanstatter nu får et betydeligt løft på pensionen, fordi det er noget, der kommer til at betyde rigtig meget, når de bliver ældre.”

Han ville dog ikke havde siddende på sig, at der ikke var forhandlet på vegne af de ældre medlemmer.

“Jeg er glad for det anciennitetstillæg, vi fik ind i aftalen for medarbejdere, der har været ansat i otte år, fordi det åbner for en anerkendelse af vores erfarne kollegaer. Det er ikke verdens største tillæg, men nu har vi noget, vi arbejder videre med og forbedre i fremtidige overenskomster. Det havde vi ikke før,” forklarer Tom.

Tom Block begyndte dagen med at være bekymret for, om der ville være lavt fremmøde i Haderslev, men hans bange anelser blev først synlige i Vestjylland.

Ni hårde nysere

Mens der både i Haderslev og Fredericia var fyldte sale, var der flest tomme stole i Oksbøl, hvor ni medlemmer mødte frem i kasernemessen klokken 16.

Der var dog intet at frygte. Selvom Oksbøl kun stillede med en reduceret deling, opvejede engagementet i Vestjylland de færre folk og stod i stor kontrast til det store og stille publikum i Haderslev.

Tom Blocks Powerpoint-præsentation foregik på et fjernsyn omringet af en sofagrube i hjørnet af lokalet. Siddende i vindueskarmen talte Tom med det lille publikum. På bordene var drikkevarerne opgraderet. Nu var flaskeøllene erstattet af skummende fadøl. Det var blevet fyraften.

Oplægget havde på de andre kaserner været et foredrag, men i Oksbøl talte publikum lige så meget som Tom, og det så ud til at passe formanden godt. De ni hårde nysere fra Vestjylland gik til stålet, og ligesom de andre steder drejede det hele sig stort set om løn.

“Nogle af de unge mennesker, som går ud af lågen, fortæller, at de simpelthen ikke har råd til at arbejde her. Du fortæller, at der er løngrupper, der tjener mindre end os, men der er også rigtig mange, der tjener mere. Det er svært at fastholde unge folk, når lønnen er, som den er,” lød det fra overkonstabel Ernst Pedersen.

Tom Block havde fået kommentaren adskillige gange i forskellige afskygninger i løbet af dagen, og han argumenterede ikke imod. Han var rørende enig.

“Vi kan desværre ikke løse alle Forsvarets problemer i overenskomsten. Et større lønloft skal komme fra Forsvaret og politikerne.”

Trods de få fremmødte blev Oksbøl-oplægget både dagens længste, mest engagerede og samtidig det, som forbundsformanden så ud til at nyde mest.

Både sønderjyderne, østjyderne og vestjyderne virkede tilfredse med resultatet til stor lettelse for Tom Block, der lidt over seks kunne sætte sig i bilen og vende snuden hjemad.

“Så er det Vordingborg i morgen tidlig,” sagde han med et træt smil.

Interview

Haderslev

Rasmus Kaptain

KORPORAL

Hvad synes du om det overenskomstoplæg, du lige er blevet præsenteret for?

"Det er fint. Det giver os nogle flere muligheder – specielt i konstabelgruppen – hvor vi måske bliver lidt mere på lige fod med befalingsmænd og officerer."

Er der noget, du særligt bed mærke i?

"Lønnen, helt klart. Det er noget, vi har råbt højt om i lang tid; at vi gerne ville have noget mere i løn."

Er du så tilfreds nu?

"Ja, det synes jeg. Det giver mening, og det er rart, at vi, der er nederst i fødekæden, også bliver set og hørt."

Ulf Kopecek

SAGSBEHANDLER

Hvad synes du om det, der er blevet forhandlet hjem?

"Det lyder meget fornuftigt. Det giver jo nogle generelle lønstigninger, også på pensionen."

Er der noget, som du vil pege på i aftalen som særlig vigtigt?

"Generel lønstigning er en god ting. Der er mange, der ikke får specielt meget i løn af konstablerne. Jeg synes, det er godt, at man får lønnen løftet."

Det her med late entry lyder også spændende. Jeg sidder i en seniorsergentstilling som korporal, og derfor kunne det jo måske være en mulighed for mig at gå den vej."

Fredericia

Mette Madsen

KONTORASSISTENT

Hvad tænker du om den overenskomst, som du netop er blevet præsenteret for?

"Tom Block fortæller, at Forsvarsministeriets Personalestyrelses udgangspunkt var, at vi ikke skulle have noget, og det undrer mig i en tid, hvor vi er presset på alle fronter. Vi mangler folk, vi mangler fastholdelse, vi mangler materiel, vi mangler mange ting. Hvis udgangspunktet så er, at vi ikke skal have noget, synes jeg, at det virker mærkeligt fra vores arbejdsgivers side."

Er der andet fra overenskomsten, som du vil pege på?

"Ja, jeg er glad for, at de har fået forhandlet nogle ting igennem til især de yngre kolleger og især på pensionsområdet. Det synes jeg er godt."

Torben Flodgaard

ELEKTRONIKMEKANIKER

Hvad synes du om det overenskomstoplæg, der er blevet forhandlet hjem?

"Jeg synes egentlig, at det lyder okay. Jeg stod og snakkede med en kollega om, at man sidder som tjenestemand og ikke synes, der er så meget ekstra i den for os, men generelt synes jeg, at det ser okay ud."

Er der noget specifikt, som du gerne vil pege ud?

"Jeg synes, det er okay, men det er ikke sådan, at jeg står og har hænderne over hovedet."

Der er blevet tænkt meget på de unge, og det kan jeg godt forstå, men jeg synes, at man glemmer de gamle. Selvom der så er kommet det her anciennitetstillæg.

Hvis nu man havde sagt, at man for hvert ottende år steg 5-600 kroner, så kunne jeg godt se at, der var en gulerod i at være her længere, men der er ikke det store ekstra for mig i det ene anciennitetstillæg."

Oksbøl

Ernst Pedersen

OVERKONSTABEL

Er der noget særligt, som er godt, eller som du savner i overenskomstresultatet?

"Jeg synes, det er godt, at der er et generelt lønløft til alle, men jeg synes også, at grundlønnen kunne have været hævet mere især for de unges skyld."

Det, der bekymrer mig, er de unge mennesker. Når jeg ser, de går ud af Hæren, og jeg spørger, hvorfor de forlader os, siger de jo, at det er, fordi de ikke kan få lov til at låne til et hus med den løn, de får. Derfor er der lang vej til at fastholde folk."

Det er lønnen, der betyder noget for folk. Alle de mange ord om uddannelse, det ligger for langt ude i fremtiden. Det, der bekymrer folk allerførst, er lønnen."

"Alle de mange ord om uddannelse, det ligger for langt ude i fremtiden. Det, der bekymrer folk allerførst, er lønnen."

ERNST PEDERSEN

Trine Pedersen

OVERKONSTABEL

Hvad synes du om overenskomstresultatet?

"Jeg synes egentlig, at det lød meget fornuftigt. Der var nogle kringledede ord, jeg lige skulle forstå, men det hjalp at spørge. Der kom noget afklaring på det med at gå fra ufaglært til faglært løn. Hvilket jeg kun kan sige positive ting om."

Lønstigningen gør også, at der måske er flere, der vælger at blive herinde. Der skal være en gulerod for alt det arbejde, vi lægger. Jeg er meget tilfreds."

KOMMANDØR PÅ

PULS

HKKF'eren Kristian Ioannou er en de få, der må trykke på aftrækkeren i Danmarks nye raketkastere.

Af Anders Stoffer
Foto: Hanne Helth

Der er skrevet meget om det danske køb af PULS-raketkasterne. De afløser CAESAR-pjecer, der blev doneret til Ukraine. Regeringen og et bredt flertal af Folketingets partier besluttede i slutningen af januar 2023 at bestille 8 PULS-raketkastere og 19 ATMOS-artilleripjecer fra den israelske producent Elbit.

Det køb endte som en politisk hvepsere. Ledende officerer i den danske hær kritiserede beslutningen. Det samme gjorde James Heapey, der er parlamentsmedlem, og som indtil marts var minister for de væbnede styrker i den engelske regering.

Han advarede mod, at systemet skyder med raketter, der er langt mere sjældne end dem, som Danmarks tætteste allierede i forsvarsalliancen bruger og har på lager. Erfaringerne fra krigen i Ukraine viser, at det er en fordel for NATO at have ensartede våbensystemer.

De første PULS-raketkastere er allerede i brug i Danmark. I en af dem opererer HKKF'eren Kristian Ioannou. Han er mening gruppefører i Dansk Artilleriregiment i Oksbøl.

Vestjyden er som soldat mere tilfreds med PULS-raketkasterne end den tidligere engelske minister.

“Det er noget af det nyeste, vi har i Hæren,” fortæller han med stolthed til Fagligt Forsvar og fortsætter:

“Da det er et nyt system, er vi med til at påvirke reglementet om brugen af det. Vi er kommet langt, men vi er ikke helt i mål endnu,” siger han.

Stor rækkevidde

Besætningen på PULS er på to mand. Der er en kører og en kommandør.

Kørers opgave er at flytte køretøjet fra venteposition til ildstilling, mens kommandøren har det generelle ansvar. Det er den funktion, Kristian har.

Kristian Ioannou

- › Alder: 24 år
- › Mening gruppefører ved Dansk Artilleriregiment på Oksbøl Kaserne
- › I Forsvaret siden august 2021

“Jeg modtager skydeordrer og får koordinater og målbeskrivelse. De oplysninger taster jeg ind i systemet, hvorefter jeg affyrer,” siger han.

Al ammunitionen er GPS-styret, og derfor er det israelske våbensystem uhyre præcist. Systemet har en rækkevidde på op til 300 kilometer. Alt efter hvilke typer missiler der anvendes, har raketkasteren fra 4 og op til 36 raketter ombord.

Kristian Ioannou vurderer, at PULS-systemet i kampsituationer hovedsagelig vil blive brugt til at ramme strategiske mål i dybden bag fjendens linjer og

“Da det er et nyt system, er vi med til at påvirke reglementet om brugen af det.”

Kristian Ioannou

➔ PULS Raketkaster- system (MLRS)

KALIBER: 122 mm og 160 mm med automatisk affyrings-system.

AMMUNITION: Multi-purpose launcher, der kan affyre en bred vifte af eksisterende raketter.

RÆKKEVIDDE: Op til afstande på cirka 300 kilometer afhængigt af ammunitions-type.

PLATFORM: Tatra

BESÆTNING: 2 personer.

PRODUCENT: Elbit Defence Systems.

KILDE: FMI.DK

Danmark nye raketkasterere blev vist frem på Action 24 i Fredericia.

dermed være med til at nedslide en modstander. Men det kan også bruges fra de helt korte afstande under kontaktslaget.

Kristian arbejdede tidligere i kanonlinjen med CAESAR'erne.

“Personligt er jeg glad for at være på PULS-raketkasterne. Det er en spændende udfordring, og det er fedt at være med til at bygge det op fra bunden. Det er 20 år siden, at Danmark har haft et lignende våben-system,” siger han.

Mærk

LILLAN KNÆRKEGAARD
57 ÅR
GIFT OG MOR TIL EN SØN
KORPORAL VED FMI SCD
HAR VÆRET 37 ÅR I HÆREN

Fotos: Privat

Af Anders Stoffer

efter

Lillian Knærkegaard
føjte sig som en stærk
kvinde, der kunne
klare alt. Hun overså
signalerne på stress og
var tæt på at ende som
en grøntsag. Resten af
sit liv vil hun have mén.

Lægen på Holstebro Sygehus næse-halsafdeling, der lige havde undersøgt Lillian Knærkegaard, vidste med det samme den tirsdag i januar 2019, at det var et spørgsmål om tid – kort tid – inden det ville være for sent.

Resultatet af rygmarvsprøven gav et resultat, der krævede øjeblikkelig handling.

Som altid var der også i efteråret 2018 høj hastighed på Knærke, som alle kalder hende på Flyvestation Karup og i HKKF's hovedbestyrelse.

Hun var fællestillidsmand for HKKF'erne i Forsvarets Forsynings- Depot- og Distributionsstruktur under Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI FDD). Hun passede sit 37-timersarbejde som korporal ved feltpostkontoret. Der var nok at lave, for Forsvaret havde gang i mange missioner, som de pårørende skulle sende breve og pakker ud til.

Samtidig var hun valgt til hovedbestyrelsen i HKKF, og det nyttede heller ikke noget at springe linedance over torsdag aften, for hun var instruktør på holdet.

“Jeg havde også nogle interne sager for mine kolleger, som jeg skulle håndtere over for ledelsen. Lige pludselig havde jeg mange bolde i luften og mange ting, jeg skulle sætte mig ind i,” siger hun og forklarer, at hun altid møder opdateret til møder.

Knærke læste op på referaterne og satte sig ind i dagsordener og indstillinger.

Jul i smerter

I hele efteråret var hun tilmed snotforkølet. Hun undrede sig ind imellem over, at sygdommen ikke gik væk, men slog det hen.

Sjældent har udsigten til juleferien været skønnere. Forud ventede en periode med afslapning. Troede hun ...

Det skulle have været en stille jul med familien, men fridagene ændrede sig fra idyl til et smertehelvede.

“Jeg fik mere og mere ondt. Jeg fik ondt i ørene. Jeg var øm i halsen, og det trak bare ind i kæben. Jeg tænkte, åh nej, jeg har fået en tandbyld,” siger hun.

Knærke fyldte sig hver tredje time med smertestillende piller og var på en temmelig høj dosis, da hun mødte ind til første arbejdsdag i 2019.

Dagen efter gik hun til lægen, der godt nok kunne se lidt rødt i det ene øre. Beskeden, hun blev hjemsendt med, lød: ‘Det er nok bare

FØR

EFTER

Flere gange fortæller Knærke, at hun var en stærk pige. Men hendes liv tog en uventet drejning ved årsskiftet 2019. Efter-billedet er taget efter en operation, hvor lægerne forsøgte at løfte det venstre øje.

noget forkølelse, du har haft. Det er nok det, der sidder i øret’.

Mistanke om blodprop

Smerterne fortsatte, og de blev ikke lindret af et besøg hos tandlægen, der skiftede en gammel sølvfyldning og også troede på teorien om en tandbyld. For Knærke havde store smerter og var ildrød bagerst på halsen og om i nakken.

Forkølelsen var der stadig, men hun mærkede også, at hun havde svært ved at styre sin mund. Maden skulle vippe over i højre side af munden, for at hun kunne tygge den.

Fredag morgen gik hun igen til tandlægen og fik penicillin til at slå tandbylden ned med.

NÆSTFORMANDEN:

Tillidsvalgte skal sætte grænser

Kurt Brantner, der er næstformand i HKKF, var en af de første til at bede Lillian Knærkegaard om først og fremmest at passe på sig selv og ikke tænke på fagforeningsarbejdet.

“Vi sætter stor pris på vores tillidsvalgte. Det er et kanon stykke arbejde, de laver. Det er frivilligt arbejde ved siden af blivende tjeneste, og derfor forsøger vi også at uddanne dem blandt andet i konflikthåndtering og den svære samtale.

Vi forsøger også at lære vores tillidsvalgte, at de skal passe på sig selv og sætte grænser.

De skal melde ind til os, når de ikke kan håndtere det længere. Vi er der jo for at hjælpe dem og understøtte dem i det daglige virke.

Så det korte af det lange er selvfølgelig: Gør en indsats, lev op til jobbet, men vær aldrig nervøs for at tage fat i os fra centralt hold. Vi står klar til at hjælpe i enhver situation. De er ikke alene.

Vores tillidsvalgte skal ikke være opslagsværker. De behøver ikke vide alt. De kan ringe ind til os og få den viden – eller også kan vi tage over, hvis det handler om sagsbehandling,” siger Kurt Brantner.

Sammen med en kollega har Lillian ansvaret for feltposten. De modtager pakker fra pårørende og sender dem videre til de udstationerede.

Knærke er tilbage

Som cirkushesten, der dufter savsmuldet i mænegen, er Lillian Knærke tilbage i det faglige arbejde.

Hun blev valgt som suppleant til hovedbestyrelsen og trådte ind, da Carlo Garn blev organisationskonsulent i HKKF.

“Alle i hovedbestyrelsen har taget godt imod mig. Jeg har haft mange fordomme inde i hovedet om, hvad de ville gøre og sige, men de er bare gjort til skamme. De behandler mig som et almindeligt menneske. Jeg har ikke hørt for, at jeg ser mærkelig eller skævt ud. Jeg har været min egen værste fjende,” siger Knærke.

Desuden er hun valgt som stedfortrædende tillidsmand for HKKF’erne ved FMI / SCD.

“Det kriblede altså i fingrene. Da vores suppleant gik, ringede fællestillidsmand Kim til mig. Jeg havde svært ved at sige nej, men jeg sagde også, at jeg kun går til et møde, hvis det er absolut nødvendigt. Jeg er rædselsslagen for at tage for mange møder. Kim har klaret det hele. Det er dejligt, for jeg kan mærke det ved mit øre, hvis jeg får for mange bolde i luften.”

Intet hjælp over weekenden. Den nye uge blev indledt med et besøg hos lægen, der allerede i venteværelset stillede diagnosen. Hele Knærkes ene halvdel af ansigtet hang. Hun var ramt af en blodprop.

Men lægerne på sygehuset i Viborg kunne ikke finde nogen blodprop. Til gengæld rettede de opmærksomheden mod det røde øre. Næste morgen skulle lægerne på øre-, næse- og halsafdelingen på Holstebro Sygehus undersøge Knærke, og endelig blev den rigtige diagnose stillet.

Et spørgsmål om tid

Knærke havde haft nogle herpesudbrud i øret, som der var gået betændelse i, og som derefter var punkteret. Det lammede ansigtsnerven. Samtidig konstaterede lægen, at det røde udslet bag øret var helvedesild.

Det var herefter, resultatet på rygmarsvprøven kom. Betændelsen havde bredt sig og var på vej op i hjernestammen.

“Det var et spørgsmål om tid, inden jeg ville blive en grønnsag,” siger Knærke.

Hun blev hasteindlagt på sygehuset og fik straks seks poser drop. Betændelsen skulle stoppes øjeblikkeligt.

Næste morgen kunne lægen fortælle, at Lillian var ramt af Ramsay Hunts Syndrom B.

Det er næsten det samme, der kan ske ved flåtbid (type A), men som her i B-tilfældene var det udløst af langvarig stress.

“Jamen, jeg har ikke været stresset. Jeg synes jo bare, at jeg har haft travlt,” insisterede Knærke.

Alle, der har haft skoldkopper som barn, har bakterierne i sig. Kommer kroppen ud af

balance, kan den reagere ved forkølelssår eller herpesudbrud.

Knærke havde haft tre blistre i øret. De var ikke behandlet i tide, betændelsen bredte sig, og det resulterede i, at hun blev lam i hele venstre side af ansigtet.

“Det positive er, at jeg ikke har rynker i den side.”

Lillian smågriner og smiler lidt skævt. Det er i det øjeblik, man opdager, at hun har fået mén for livet.

Flyttede en sene til kinden

For den sygdom med de symptomer er ikke noget, der kan klares med en indsprøjtning og en pille.

Siden indlæggelsen har hun gået til ergoterapi og akupunktur. Lægerne har flyttet en sene fra underbenet til kinden for at give Knærke et hageløft, så den ene mundvig ikke bare hænger.

Knærke tager sine briller af. Her fem år senere forsøger hun at løfte øjnbrynene, men det venstre følger ikke med.

“Når jeg smiler, smiler jeg skævt, for jeg kan ikke smile med venstre side. Jeg kan bare mærke, at der er en muskel, der trækker sig sammen.”

Tilbage i 2019 skulle hun nærmest starte forfra.

Hun skulle træne sig op til at lukke venstre øje. Hun mistede sin smagssans og skulle også lære at spise igen. Hun kunne kun tygge med højre side af munden. Fik hun maden over i den lamme side, skulle hun bruge sin tunge til at få maden tilbage i den raske side. Ofte måtte hun tage maden ud igen, for hun kunne ikke få

“Jamen, jeg har ikke været stresset. Jeg synes jo bare, at jeg har haft travlt.”

LILLAN KNÆRKEGAARD
I 2019

➔ OPRK'erne

Samtale har været det vigtigste helbredende instrument for Knærke. Derfor opfordrer hun andre til at søge hjælp hos Organisationen for Personlig Rådgivning og Kollegastøtte (OPRK), hvis det er nødvendigt.

“De ved, hvad det vil sige at være soldat. Derfor taler de om det aktuelle. Jeg vil simpelthen varmt anbefale at bruge dem. Jeg er ikke OPRK. Det er ikke noget reklame eller marketing. Jeg havde bare tillid til Helle. Jeg vil vove den påstand, at havde det ikke været for hende, var jeg heller ikke blevet raskmeldt efter seks måneder.”

Sådan kommer du i kontakt med OPRK

Du kan kontakte OPRK direkte via følgende kontaktoplysninger:

Mail: FPS-KTP-OPRK@mil.dk

Telefon: 32 66 51 63
(man-tir 8-16, ons-fre 8-15)

Alle henvendelser behandles fortroligt.

Det kan ske, at telefonen ikke bliver taget, når du ringer. I de tilfælde vil OPRK ringe tilbage hurtigst muligt, hvis de kan se dit opkaldsnummer, ellers skriv en mail.

den drejet rundt inde i munden. Langsomt fik hun de fleste af sine fysiske evner tilbage.

Helt nede i kælderens

Lige efter hjemkomsten fra sygehuset meddelte hun, at hun trak sig fra alle poster. Nu skulle hun bruge al energien på sig selv.

Hun blev ramt psykisk.

“Jeg havde slet ikke lyst til at leve. Jeg følte mig som klokkeren fra Notre Dame, altså monstret, der kom gående. Ville folk pege fingre ad mig? Uha, jeg havde det skidt,” siger hun i dag.

Hun isolerede sig hjemme og kom kun ud, når hun gik ture med familiehunden. Uden den var hun gået totalt op i limningen.

“Jeg var nede og vende under gulvtæppet. Det føler jeg. Det gjorde ondt psykisk.”

Hun bliver mere end rørt, da hun fremhæver sin chef.

Mellem tårerne kalder hun ham sindssygt god, og hun fortæller, at han under langtidssygemeldingen kontaktede hende med beskeden om, at han ville hjælpe, hvor det var muligt, og tilbød psykologhjælp.

“Psykologer magtede jeg ikke. Jeg ville ikke tale om min barndom og mine udsendelser i Forsvaret, men jeg sagde, at jeg gerne ville have en samtale med en fra OPRK'erne. Jeg havde hørt, at Helle Soltau var knaldhamrende dygtig,” siger Knærke.

Får en reminder

Helle Soltau besøgte Lillan mange gange i den kommende tid.

“Hun fik mig ovenpå og i gang igen. Hun spurgte mig, hvad er det værste, der kan ske? Hun blev ved og ved. Jeg var dødtræt, når hun havde været hos mig.”

Selv i dag, når Helle Soltau kommer forbi Flyvestation Karup, kigger hun ind på feltpostkontoret.

“Vi skal lige have en opfølgning. Jeg kan se, at du lige skal have luft’.

“Hun kan se det på mig med det samme. Hun siger, ‘du er ved at blive for rask, jeg kan se, at du har mange bolde i luften. Vi skal lige have en reminder. Kan du huske, hvad der skete?’”

Det er gået så godt, at Knærke i dag deltager i arrangementer for pårørende. Hun er ikke længere bange for reaktionerne, når hun stiller sig op foran en stor forsamling.

Nægtede jobafprøvning

Knærke var totalt sygemeldt i fire måneder. Hun startede stille op og var dødtræt bare efter en times arbejde. Officielt var hun rask, men hun gik stadig tidligt, når det var nødvendigt.

“Jeg ville blive sendt i jobafprøvning, hvis jeg var syg mere end seks måneder. Men jeg var stædig og sagde, at jeg jo havde et job.”

Regler er regler. Knærke meldte sig rask, men chefen vidste godt, at hun gik, når hun ikke kunne holde til mere. Først i september var hun rigtigt tilbage på fuld tid.

“Forsvaret tog virkelig hensyn til mig hele vejen,” siger hun.

Også kollegerne bakkede Knærke op.

“Jeg ved, at jeg får skæld ud af min kollega, når hun læser, at jeg føler, jeg ligner et monster. Det gør jeg også af mine andre kolleger. De skælder mig ud, når jeg siger det ord, men det er sådan, jeg indimellem har det.

De siger, det er dårligt for mit selvværd. ‘Det er ikke sådan, du er’, siger de til mig. Men det er jo sådan, jeg føler det,” siger Knærke, og så triller tårerne igen.

Hun samler sig og fortsætter.

“Jeg har de sødeste kolleger. Min kollega siger, at jeg skal tale pænt om mig selv. For jo mere grimt, man taler om sig selv, jo dårligere har man det. Det har hun fuldstændig ret i.

Når jeg ser billeder af mig selv fra før, skal jeg acceptere, at det var sådan, jeg var. Sådan er jeg ikke mere. Det skal jeg også lige over. Jeg ved, at ting tager tid, og jeg skal nok lære at leve med det.

Folk ryster på hovedet og siger hold op, der er jo ingenting. Jeg kan ikke styre min psyke, men jeg forsøger hver dag. Jeg kan lade som ingenting, men jeg kan ikke skjule, at jeg er mere påvirket, end jeg havde regnet med. Men det er, fordi jeg altid har været en stærk kvinde.”

Lyt til Knærke

I dag er Knærke kommet over de værste huller. Hendes ansigt er forandret for altid, men hun har bevaret sin empati og giver gerne råd videre.

“Husk at mærke efter. Det siger jeg også til mine kolleger i hovedbestyrelsen. Jeg siger ‘mærk efter’.

Hvis de ikke forstår det, siger jeg: ‘Du kan få et før- og et efterbillede af mig, så kan du se, hvad du kan risikere. Det er ikke det værd. Hverken arbejdet eller fagforeningen.’

Folk må gerne bruge mig som eksempel. Der er ingenting, der er det værd.

Den pris, jeg betaler i dag, ville jeg rigtig gerne have været foruden. Jeg kan ikke lave det om. Jeg vil give guld for at lave det om, men det kan jeg ikke.

Jeg har været heldig med en god chef og nogle ret sindssygt gode kolleger, men det er bare ikke alle steder, folk er så heldige.”

Gæt hvilken indboforsikring, der er **Bedst i Test**

Et hjem er mere end bare fire vægge - det er et fristed med personlige og værdifulde ejendele og minder. Derfor er det vigtigt at have en god forsikring, hvis uheldet skulle være ude. **Alkas indboforsikring** er kåret "**Bedst i test**" af Forbrugerrådet Tænk. Alka vinder prisen, fordi indboforsikringen er billig og samtidig har en god og bred dækning.

Det er hurtigt og let at skifte på **alka.dk/indboforsikring** eller ved at ringe på **70 12 14 16**

HKKF:

Fremtidens unge motiveres ikke af tvang ...

Det er blevet et stort politisk spørgsmål, om kvinder også skal have værnepligt. HKKF ønsker i stedet værneret for begge køn.

Fjern værnepligten for mænd i stedet for at indføre den for kvinder. Det mener HKKF, der har markeret sig i debatten, efter at spørgsmålet om kvindelig værnepligt er blusset op igen.

Af Rane Jonas Rosencrone Von Benzon

Foto: Sophia Bianca Salskov Jakobsen

Det er ikke kvinder, der skal ligestilles med mænd i Forsvaret. Mændene skal derimod ligestilles med kvinderne.

Det mener HKKF. Forbundet mener, at værnepligten for mænd bør omdannes til en værneret som den, kvinder har i dag.

“Vi burde afskaffe værnepligten og satse på en værneret for begge køn i stedet,” siger Tom Block, forbundsformand i HKKF.

Regering i kovending

Udmeldingen kommer, efter at et flertal i Folketinget går stik modsatte vej og vil ændre kvindernes værneret til værnepligt fra 1. januar 2027, hvis der er flertal for det.

I Forsvarsforligets anden delaftale blev det også aftalt, at antallet af værnepligtige hæves til op mod 7.500 årligt, og at værnepligten udvides fra fire til 11 måneder. Det sætter efter stor sandsynlig en stopper for, at alle værnepligtige fremover melder sig frivilligt.

Hæren halter bagud

Siden den kolde krigs afslutning har det primære formål med den fire måneders værnepligt været at rekruttere unge mennesker, der siden skulle blive professionelle soldater.

Sidste år aftjente 4.717 personer værnepligt.

I Flyvevåbnet var der næsten ligelig kønsfordeling. I 2023 udgjorde kvinder 47 procent med 78 værnepligtige mod 88 mænd. Også i Søværnet nærmede man sig en balance mellem kønnene. 80 kvindelige værnepligtige svarende til 37,7 procent.

I Hæren aftjente 1.024 kvinder. Det svarede til 23,6 procent af Hærens værnepligtige. →

**... men af gode
arbejdsvilkår**

Kommende værnepligtige på vej ind til tjeneste på Skive Kaserne.

Forskel på værnepligt og værneret

Værnepligt tager udgangspunkt i grundloven, hvor der står, at enhver våbenfør mand er forpligtet til at bidrage til fædrelandets forsvar.

Værneret, også omtalt som kvinder på værnepligtstilignende vilkår. Kvinderne ansættes på kontakt og har blandt andet mulighed for at sige op.

Samlet set er 25,1 procent af alle værnepligtige kvinder.

Fra 1998 har kvinder i Danmark haft ret til at aftjene værnepligt, og siden 2015 har man som kvinde også modtaget en invitation til Forsvarets Dag i sin e-Boks. I modsætning til mændene er det dog helt frivilligt, om kvinder vil deltage.

Sverige og Norge har indført værnepligt for kvinder.

Norge tog som det første NATO-land skridtet i 2014. I 2023 var 33,5 procent af de norske værnepligtige kvinder.

I Sverige indførte de værnepligt for kvinder i 2018, og ifølge DR er der i dag omkring 20 procent kvinder i det svenske forsvar.

Frivillighedens vej

Med andre ord er Danmark nået lige så langt ad frivillighedens vej, som Sverige og Norge er kommet ad pligtens vej. Det er ikke kun kvinder, der frivilligt kommer til det danske forsvar. Det gør mændene også.

I 2022 og 2023 har alle værnepligtige meldt sig frivilligt. De sidste ti år har mindst 96,9 procent af de værnepligtige været frivillige.

Det er på den baggrund, Tom Block mener, at mændenes værnepligt skal omdannes til en værneret ligesom kvindernes: Mændene kommer af sig selv.

“Fremtidens forsvar skal være professionelt. Med soldater, der har valgt en militær karriere frivilligt – som både kan og vil,” siger han.

Akut mangel

Jens Wenzel Kristoffersen er officer i Forsvaret. Han har også tidligere været militæranalytiker på Københavns Universitet. Det er på baggrund af viden derfra, han udtaler sig, og ikke på vegne af Forsvaret.

Jens Wenzel Kristoffersen vil hverken tale for eller imod værneretten, men han understreger, at personelbehovet er akut.

“Kvinderne giver et forhøjet rekrutteringsgrundlag og dermed et større potentiale for, at de bliver i Forsvaret. Vi står i en situation, hvor vi har et massivt behov for kunne rekruttere til alle tre værn. Vi skal bruge så mange, vi kan få,” siger han.

I januar skrev forsvarsmediet OLFI, at 1.800 stillinger i Hæren var ubesatte. Det er omkring 25 procent af alle stillingerne.

Fra januar 2018 til marts 2020 havde 2.195 kvinder og 8.303 mænd aftjent værnepligt. Ud af dem var 20 procent af kvinderne og 24 procent af mændene ansat i Forsvaret, umiddelbart efter de havde aftjent værnepligten, oplyser Forsvarsministeriet Personalestyrelse (FPS).

“Det er første gang, jeg oplever, at man i ligestillingens navn gør forholdene ringere for kvinder.”

TOM BLOCK

Tre år senere var det godt halvdelen, der stadig var ansat i Forsvaret. 187 kvinder og 1.034 mænd.

Faldefærdigt forsvar

Tom Block mener, at man bør yde en større indsats for at fastholde dem, der allerede er i værnepligt, hvis man i fremtiden vil gøre sig forhåbninger om at kunne ansætte dem permanent i Forsvaret.

“Hvad er pointen i at tvinge flere ind i et skrantende arbejdsmiljø med ringe arbejdsvilkår, når man kan konstatere, at det ikke virker?” spørger han retorisk.

Det kræver blandt andet bedre kaserner, højere løn og flere muligheder.

“Fremtidens unge motiveres ikke af tvang, men af gode arbejdsvilkår, uddannelses- og karrieremuligheder og en anstændig løn. De motiveres af at kunne se en fremtid for sig og blive behandlet ordentligt,” siger han og tilføjer:

“Ingen af delene leverer Forsvaret i dag.”

Den pointe bakkes op af Jens Wenzel Kristoffersen. Han påpeger, at Forsvaret er i konkurrence med alle andre virksomheder om unge menneskers gunst.

“Man har brug for at gøre det attraktivt for værnepligtige. Når de har gennemført deres uddannelse, skal de gerne have lyst til at bruge de næste 10-20 år i Forsvaret. Det er lønnen, der skal op, og der skal være bedre muligheder for at uddanne sig til et liv uden for Forsvaret,” siger han.

Mange krænkelser

Tom Block understreger, at han støtter ligestilling i Forsvaret.

Samtidig påpeger han, at andelen af kvinder, der falder fra, er højere end mændenes. Det handler blandt andet om, at forholdene for kvinder er dårligere, fordi de er skabt til mænd.

Det handler om de fysiske rammer og uniformer, der ikke er designet til kvindekroppen. Og så handler det om kulturen i Hæren, der hører fortiden til.

Senest kunne Jyllands-Posten afsløre, at en major foran 150 personer på en lederuddannelse havde navngivet en kvinde, der havde anmeldt en voldtægt. Ved samme lejlighed havde majoren ifølge Jyllands-Postens anonyme kilder opfordret mænd til at holde pikken i bukserne, mens kvinderne skulle gemme patterne bag blusen.

Sidste år viste en undersøgelse blandt ansatte i Forsvarskommandoen, at 32 procent af kvinderne havde oplevet uønsket seksuel opmærksomhed og chikane inden for det seneste år. For mændene var det 8,4 procent.

“En alt for stor andel kvinder i Hæren har desværre oplevet fysiske og psykiske krænkelser under tiden i Forsvaret. Materiel og udrustning er ikke tilpasset deres fysik. Der ikke er nogen gode karriereveje i sigte. Machokulturen trives i bedste velgående. Udfordringerne står i kø,” siger Tom Block.

Han tilføjer, at en kvindelig værnepligt samtidig vil gøre de dårlige vilkår endnu dårligere.

“En konvertering af værneretten til værnepligt for kvinder er en forringelse af deres vilkår og et indgreb i vores overenskomst, for vi organiserer de værnepligtige,” siger han og tilføjer:

“Det er første gang, jeg oplever, at man i ligestillingens navn gør forholdene ringere for kvinder”.

Svenske tilstande

Selvom Jens Wenzel Kristoffersen ikke har en decideret holdning til, om vi skal have værneret eller værnepligt, har han en enkelt bekymring ved at afskaffe værnepligten.

Man fjerner nemlig hele strukturen omkring uddannelsen, hvilket kan tage lang tid at bygge op igen, hvis den frivillige tilslutning til værnepligten skulle forsvinde.

Det så man blandt andet i Sverige, der afskaffede værnepligten i 2010, men genindførte den igen i 2018, hvor den blev udvidet til kvinder.

Det, som HKKF lægger op til, er dog ikke at fjerne uddannelsen af værnepligtige. Man skal stoppe med at tvinge folk ind i Forsvaret.

“Man skal suspendere værnepligten, men stadig indbyde alle til at aftjene værneret og bevare uddannelsens strukturer. Så må Forsvaret agere professionelt og vise, at de er en attraktiv arbejdsplads med gode rammer og muligheder,” siger Tom Block.

Det siger samtidig en del om Forsvaret, at det føler sig nødsaget til at øge tvangen, mener han.

“Det er tvangen, vi ikke bryder os om. Mænd skal have mulighed for at sige fra. Det kunne samtidig motivere Forsvaret til at skabe en attraktiv arbejdsplads.”

Q & A

HKKF fik forhandlet sig til store lønstigninger, men hvorfor er det, at man ikke bare får, hvad man peger på i overenskomstforhandlingerne?

Af Anders Stoffer

Illustration: OTW / Midjourney

Alle ved, at der er et løngab. Hvorfor er det, at ikke alle HKKF'ere får 5.000 kroner i lønforhøjelse ved overenskomstforhandlingen?

“Der er ikke de penge at forhandle om ved OK-forhandlingerne. Hæver man alle på HKKF-overenskomsten med 100 kroner om måneden, koster det Forsvaret 5,7 millioner kroner om året inkluderet pension og det særlige ferietillæg. 5.000 kroner vil altså koste 300 millioner kroner om året.”

Hvor mange penge kan man få ved overenskomstbordet?

“Først forhandler alle statslige den samme lønforhøjelse hjem. Det gav i alt en ramme på 8,8 procent lønforhøjelse over to år. Af dem var der 0,9 procent at forhandle lokalt om for HKKF og Forsvaret. Det svarer til 15,7 millioner kroner. Altså 3.925 kroner årligt i gennemsnit pr. medarbejder.”

Hvorfor kan man ikke bare få 100 millioner til HKKF?

“Det er der ikke penge til i den statslige overenskomst. Hvis *HKKF skulle have 100 millioner, skulle andre fagforbund, der har et job inden for staten som eksempelvis sygeplejerskerne og folkeskolelærerne også have tilsvarende flere millioner kroner hver eller have tilsvarende mindre for dermed at finansiere et lønløft for soldaterne.”

Kan man ikke bare hæve den ene gruppe og sige, at de andre ikke skal have lønforhøjelser?

“Det hører ikke under de normale overenskomstforhandlinger. Det gjorde man politisk i trepartsforhandlingerne med baggrund i Lønstrukturkomitéens arbejde. Her fandt regeringen fire grupper, der manglede noget basisløn. Det kostede tre milliarder udover lønstigningerne i overenskomsten.”

Hvorfor var HKKF ikke med der?

“Regeringen valgte nogle andre grupper ud. Det bliver lidt teknisk. HKKF'erne stod til at have en høj timeløn hos Lønstrukturkomitéen. Det var på baggrund af den måde, som Forsvaret indberetter arbejdstiden på. Man indrapporterer kun 7,4 timer pr. dag – uanset hvad HKKF'erne laver. Hvis man for eksempel er på øvelse i 24 timer, bliver det noteret som 7,4 timer. Når tillæg og lønnen divideres med 7,4 timer, giver det en timeløn på omkring 350 kroner. Havde man dividereret med 24, som er de timer, man reelt er på arbejde, får man en noget lavere timeløn.”

Skulle HKKF ikke have sørget for, at Lønstrukturkomitéen havde de rigtige tal?

“HKKF har sammen med de øvrige militære organisationer lavet præcise udregninger til

Lønstrukturkomitéen og påpeget fejlene. På den måde fik HKKF pointeret de udfordringer, som fagforeningen ser, hvilket også blev en del af den samlede rapport.”

Hvad gør man så nu?

“HKKF har i overenskomsten fået lavet et periodeprojekt, som betyder, at Forsvaret forhåbentlig begynder at indrapportere det faktiske timetal. Der er også en dom fra EU, hvor det også pålægges, at man skal indrapportere arbejdstiden. Derfor kan vi i fremtiden få et mere reelt billede af HKKF'ernes timeløn.”

Det faglige hjørne

HKKF klæder tillidsvalgte på til stresshåndtering

Ledelsen inviteres også med på kursuserne, da den bedste forebyggelse sker gennem samarbejde på arbejdspladsen.

Siden 2016 har HKKF faciliteret stresshåndteringskurser for de tillidsvalgte. Det er en succes med stor efterspørgsel. Seneste deltog 31 kursister på det tre dage lange kursus.

Både tillidsvalgte og ledelsen på de enkelte arbejdspladser inviteres.

“Stressforebyggelse på arbejdspladsen er afgørende, og derfor mener jeg, at det bedst sker gennem samarbejde mellem medarbejdere og ledelse. Vi har sammen med IBC Innovationsfabrikken skræddersyet et kursus i stresshåndtering specifikt rettet mod ansatte i Forsvaret, hvor stress ligner andre offentlige arbejdspladser og er et udbredt problem,” siger Kurt Brantner, der HKKF’s næstformand.

Kurset skal blandt andet gøre op med en tendens, hvor flere ansatte i Hæren ser stort på arbejdsmiljølovens regler.

“Nogle af de tegn, vi tydeligt ser for tiden, er, at medlemmerne smittes af ledelsens irritation over arbejdsmiljøloven. Flere arbejder derfor mere, end de bør, med begrundelse i, at de ellers ikke kan nå deres arbejde. Det er helt skævt.

Den rigtige løsning er selvfølgelig, at antallet af arbejdsopgaver og arbejdspresset nedsættes, eller at der skaffes flere hænder til at løse opgaven,” siger Kurt Brantner.

Soldater er pligtopyldende

Han påpeger, at soldater er særlig ramt af den forkerede opfattelse af at være pligtopyldende. De er i forvejen meget ofte væk hjemmefra i forbindelse med øvelser, missioner og uddannelse generelt.

“Disse aktiviteter er i forvejen belastende for både familie og den enkelte. Det er muligt, at mange unge endnu ikke kan se problemet. De har måske ikke stiftet familie endnu eller har bare et højere energifelt end medarbejdere, der er oppe i årene.

Illustration: Shutterstock

Problemet er, at de oparbejder en arbejdskultur, som de slæber med sig, når de bliver ældre og har stiftet familie. Den kultur er rigtig svær at slippe af med igen. Og regningen kommer på et eller andet tidspunkt og meget ofte uden varsel.

Derfor er det vigtigt, at den enkelte lærer balancen med styring af arbejdstiden fra begyndelsen. Og her har vi en ganske udmærket lovgivning samt aftaler, der skal være med til at regulere arbejdslivet, så alle har en sund og sikker arbejdsplads.”

Tilmeld dig kurset

Formålet med kurserne er at lære deltagerne at genkende og forebygge stress samt at hjælpe kolleger, der lider af stress.

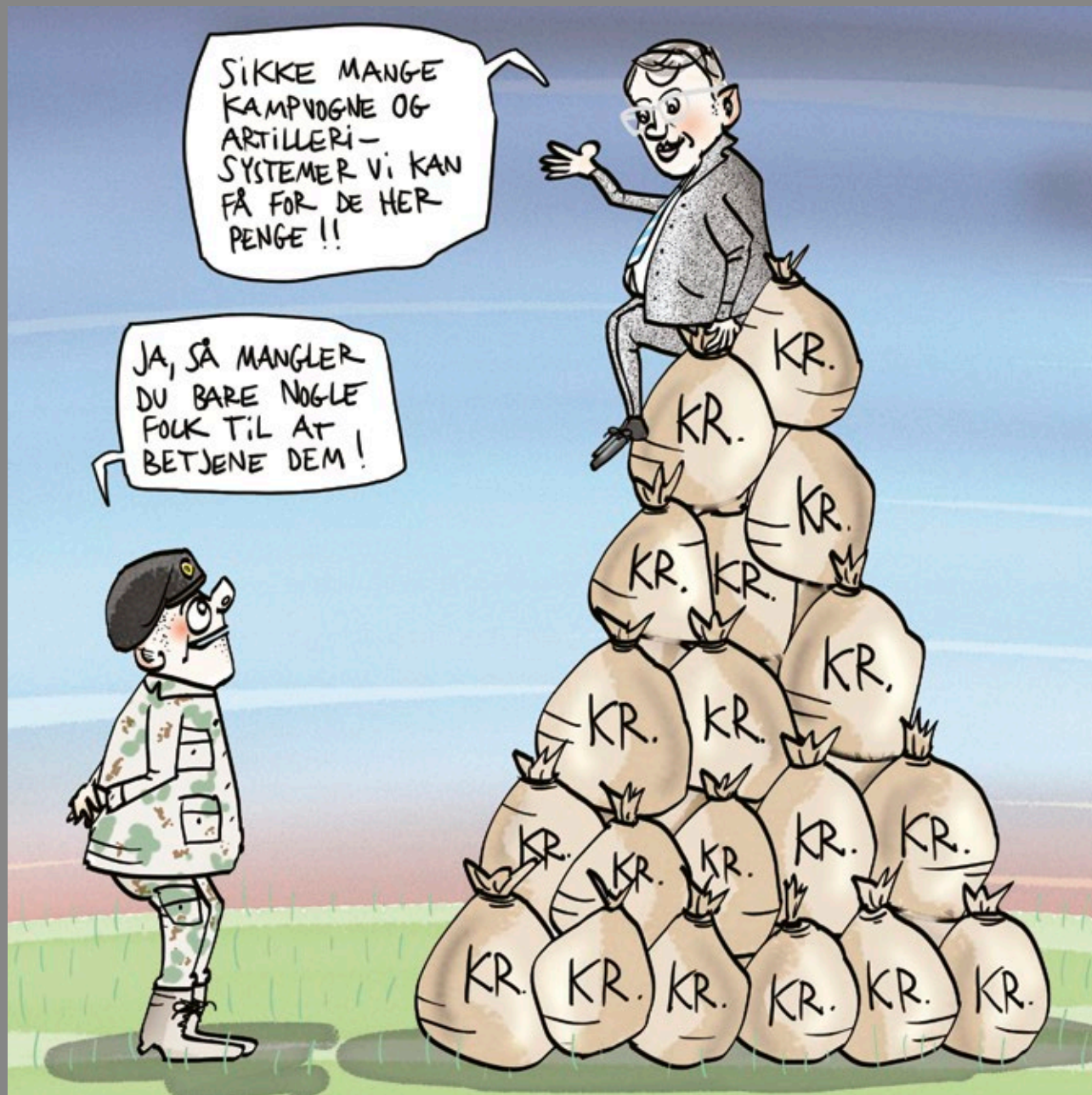
På kurset undervises der i at spotte og forebygge stress og i at hjælpe stressramte kolleger. Deltagerne får for eksempel værktøjer, så de kan være behjælpelig med at udarbejde en stresspolitik, som alle arbejdspladser bør have og bruge aktivt.

Næste kursus foregår fra 13. til 15. november.

Vil du vide mere, kan du få svar på tlf. 33 43 21 63.

Slagmarken

af Niels Thomsen

Forsvarsministeren skal ud og købe vildt ind af nyt isenkram, men det nytter ikke rigtig noget, hvis der ikke er soldater til at betjene det nye materiel.